

Застава налази сваки дан два пута, а недељом и понедељником једаред.

Цена је за Угарску кад се јутарњи и вечерњи лист заједно шаље на један месец 2 кр. 40 пот. за четврт године 7 круна. Кад се јутарњи и вечерњи лист засебно шаље: месечно 2 кр. 98 пот. на четврт године 8 круна 75 пот.
За Аустрију и све остале земље на четврт године 10 круна.

Народним бројевима од петка цена је: за пола године 2 круне, на целу годину 4 круне, а за стране земље годишње 6 круна 50 пот.

Поједини вечерњи бројеви стају 10 потура.

Телефон бр. 131.

ЗАСТАВА

ЛИСТ СРПСКЕ НАРОДНЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
(Вечерњи лист.)

Издање „РАДА“ ДВОНИЧАРСКОГ ДРУШТВА У РУМИ.

За огласе плаћа се по 12 пот. од сваке врсте оваких ситних слова.

Уредништво „Заставе“ је у кући г. Ј. Т. Чавића Администрација „Заставе“ налази се у кући, где је Милетићева штампарија у главној ул. бр. 22
Дописи шаљу се уредништву а претплата и огласи администрацији „Заставе“.

Рукописе не враћамо.

Поједини вечерњи бројеви стају 10 потура.

Чек-нонто 12008.

Сви су се преварили.

Београд, 15. октобра.

Кад је реч о економској снази Србије, може се рећи: сви су се преварили. Сви су потцењивали ту снагу, чак и они политичари у Србији, који повнају народ. Али највећма и најгрђе су се преварили они у Бечу, заједно с Голуховским.

Голуховски је утврдио рачунао, да чим Аустро-Угарска затвори границу, Србија нигде неће моћи извозити своје производе и народ ће кољем побити ону владу, која није одмах испунила све захтеве Голуховског.

Влада је ушла у спор са Голуховским, јер је рачунала, да онолико колико он тражи, не може Србија дати; јер је рачунала, да ће Србија на крају ипак победити, ако дође до трговинског рата. Али су и владини кругови држали, да ће та борба бити много тежа и свбиљнија.

На опште изненађење Србија је за најкраће време нашла себи пијаце за извоз и то за већину производа много боље, но што беше пијаца у Аустро-Угарској.

Данас је не само јасно, како ће се свршити, него се мора рећи: Ствар је већ остварена. Србија се за најкраће време искобелала, она има где извозити, а то ће се временом још поправити. Поправљаће се у два правца.

Прво, што ће се тек доцније тачно моћи израчунати, где је најповољније да се извове српски производи, јер се сад извози на више страна. Друго, што је постало јасно, да ће животне намирнице стално скакати у цени. У Америци су дотерали до врхунца. Сва боља земља та је прекривена народом и америчка производња жита, марве и других животних намирница не може се повећавати. Американци се нису шалили, него учинили већ до сад све што су могли. Тражња меса и хлеба и алкохола све је јача, а Америка не може да све то задовољи. Да је само дохране лако би било. Али се најмањи део жита утроши као храна, него се неколико пута више утроши на пециво алкохола. Оне пуне земље, што их има још Америка, те су врло лоше, подводне и не може се производити тако јефтина храна и месо као до сад. Жито и месо ићи ће нагло у вис. Србија ће наћи и налазити за своје производе пијаце и цене, али шта ће Аустрија са својим крпама?

Још српски трговци нису превинули везу са аустријским фирмама. Али ће то безусловно доћи кроз најкраће време. До сад су у овом трговинском рату тукли само Швабе, Србија је то издржала, но сад долази ред на оно: Бију Турци, ал' бију и Срби. И кад до тог дође, онда ће се тек видети праве последице трговинског рата.

Хоћу у неколико реди да вам изнесем главне податке из трговинског рата између Аустро Угарске и Србије, те да се уверите колико је истина оно, што сам напред рекао.

Са свињама је врло добро. До сад су ситни трговци извозили свиње у Пешту, и ти су просто преклали сељака. Има ваљда 2000 и више трговаца, који су од тога живели и богатали се. Сад сељак продаје свиње по 80 пара динарских килограм живе мере и то је већ сад више но што је он добијао од ситног трговца. Српска влада која прерађује свиње не може да се напродаје довољно масти и то по великој цени, а док се види, где је скупле месо и док се створи и друга влада

ца, плаћаће се сељаку и више од 80 пара динарских живе мере.

Српско месо се извози у Африку, Француску, Белгију, маст у Швајцарску и Немачку.

Једино са воловима иде још тешко, и ако се и њима отворила пијаца у Африци.

Живина не може да се извози, јер Аустро Угарска забрањује пролаз. Али је то и боље. Јер је Србија од кад јој је затворена граница добила 3 милијона динара више на јајима. То је више но што је добила лане и за јаја и за живину.

Сад се показало, да је било штета клати „златне кокошке.“ И ако Србија не буде извозила живину у тој мери као до сад, она ће је извозити мало, али скупо и добиће на јајима више, но да продаје живину.

То ће важити и за рогату марву. Србија ће изнети сира и млека и масла и добијаће више но до сад, а имаће и боље теглеће марве и имаће јефтинија меса у земљи.

За жита је цена већа но што би се могла добити у Аустро Угарској. И Србија је у стране земље извела све године 120 мил метарских цена. Лане само 70 мил метарских центи. И ове године је трговина ишла боље и брже.

Што се тиче шљива, те су биле ове године са 1¼ динаром скупље но лане. Куповали су их Руси, Швајцарци и други. Занимљиво је, да су Руси до сад куповали српску шљиву на пештанској пијаци. Кад ове године не виђоше српску шљиву у Пешти, дођоше у Србију и платише је скупље. Онај дивар и по по центи, васлужили би пештански трговци. Сува шљива је сва разграбљена, унапред продата по већој цени. Сад се види, да Аустро-Угарска није трошила српске производе, као што се мислило. Она је велики део тих производа само препродавала и имала хасне. То већ види и сељак у Србији. Осетио је да је овај спор донео му на многој страни велике благодати, и да ће добити враћа, неће бити спутан и везан само за Аустро Угарску. И данас српски сељак једнодушно тражи, да се трговински уговор никако и не обнови са Аустро-Угарском.

Политички преглед.

Заједнички министри у Будимпешти. Нови заједнички министар спољних послова, барон Ерентал, стигао је синоћ у Будимпешту. Данас пре подне преговараће са угарским министром-председником Векерлом, а посетиће и остале министре.

Ових дана ће доћи у Будимпешту и нови заједнички војни министар Шенајх и тада ће по свој прилици поближе се упознати са становиштем угарске владе у погледу подизања броја новака. Мађарски политички кругови тврде, да нема ниједног мађарског политичара, који би пристао, да се број новака повиси, а да за то не добију какав уступац.

Изјава Векерлова и Кошутова. У последње време у многим листовима, непријатељски расположеним према данашњој угарској влади, пише се о неком тајном пактуму између садање угарске владе и краља и о неким тајним обвезама, које је влада примила на себе. Наглашавају, да се те тајне обвезе највише односе на повишење броја новака. И министар-председник Векерле, а и министар трговине Кошут повијају те гласове. Обојеца су

се изјавила пред сарадником бечког лист „Цајта“. Векерле је рекао, да од читале вести, да је угарска влада пристала, да се повиси број новака, није ни речистине. — Кошут је пак рекао: Опумоћавам вас да изјавите, да је онај глас, као да сам ја пристао на повишење броја новака, дрска неистина. Ја никада тако што нисам изјавио и никада са својим министарским друговима нисам дошао у опреку ни у овом, ни у другом питању. Влада је солидарна и ову солидарност неће изменити никаква неистина, нити клевета.

Спољна политика Француске владе. Француски министар спољних послова Пикон изјавио је пред сарадником „Пти Паризјена“, да би лудост била мислити, да ће министар с дана у дан мењати спољну политику Француске. Код нас, као код демократа — рекао је — влада јавно мњење. Француска се верно држи савеза са Русијом, а сачуваће и срдачне и пријатељске односе, који постоје између ње и Енглеске. Са свима осталим државама хоће такође да остане у срдачном и учтивом одношају. Неће никоме да прете, нити да га спречавају. Негде сам читао — рекао је министар — да ова влада значи рат. Држим, да је непотребно оваке смешне вјаве побијати. Најзад је изјавио, да с радничког, а така исто и с народног гледишта, држи за потребна међународна поравнања. Све оно, што успоставља између појединих народа морално приморавање, онемогућава рат.

Бугарско сабрање. У недељу отворено је бугарско сабрање. У одсуству кнеза Фердинанда министар-председник Петров прочитао је при отварању сабрања престону беседу. У престонијој беседи указује се на подизање државног благостања, на процват индустрије, трговине као и пољопривреде. Даље на побољшање финансије, а на крају се вели: Стање наше браће у Турској непрестано унемирује ставовништво. Услед тога се догодили у последње време у источним крајевима Бугарске они жалосни изгреди. Бугарска је влада међутим потребним наређењима одржала ред и уједно помогла једној браћи у Турској. Одношај са суседним државама је врло добар. Најзад престона беседа пријављује поднесак више законских предлога.

Демонстрација и револвери.

У Босни је дошло на жалост до огорченог судара, па се чак просула и крв у уличној борби Хрвата са Србима. Нема сумње да сваког правог Србина и Хрвата мора та вест оневеселити. И опет је пошло непријатељима спораума и слоге Срба и Хрвата за руком, да ово дело помуте, омаловаже, не би ли напоследку посве уништили. Но држимо да у томе неће успети јер би то било и по Србе и по Хрвате штетно и убитачно. Осврнућемо се на ову целу ствар, а сад ево шта пише „Српска Ријеч“ о томе, ко је виновник и како се то збило. Под горњим насловом пише исти лист:

Ми смо већ много пута уповоравали позване факторе на денунцијантско писање пропагандара у Штадлеровом „Hrvatskom Dnevniku“. Ово је писање и вређање тако далеко ишло, да му не ма равна у журналистички. Франково „Hrvatsko Pravo“, г. 1902. у Загребу, које је изазвало оне вандализме против Срба и српског имена, није ни из далека онако писало, као сарајевски плаћени

новинари.

Али ко би све набројао, чим нас Србе, као на род и као целину, сваки дан клеветаху и вређаху

Ми смо сваки дан тај отров покварене фратарске душе морали да гутамо. Нико се није нашао, да иједном ријечи узме у одбрану српски народ у Босни и Херцеговини од ових срамних и недостојних нападаја. Чим ми узмемо перо у руке, да подижемо свој глас у одбрану овог јадног народа — тужбе — са свих страна лете.

Овај је српски народ добар и наиван. Он је све то мирно подносио и чекао, када ће се једном овим изазивањима стати на пут. Не само да се није стало на пут, него се то све пропустило, и до те мере да су постали насртљиви и почели претити јавно и на улици. Они јавно довикују у јучерашњем броју: „ми ћемо се сами поскрбити (побринути) за своју одбрану“. И они то збиља покушаше.

Као што је познато, они су основали некакву „организацију радника Хрвата“. Ова је организација карактеристична с тога што је основана управ у оно време, када су најдрскији и најгаднији нападаји учестали против српског народа, који сачињава већину становништва у нашој домовини Ова вајна „организација“ имала је да буде швајцарска телесна гарда уредништва „Hrvatskog Dnevnika“. Ово су имали да буду мамелуци зелоти, који ће писање „Hrvatskog Dnevnika“ пренети на улицу, изазивајући мирне Србе грађане. Ова „организација“ морала је да буде копија франковске факинаже у Загребу. Она је нахуцкана и харангирана говорима пропалих фратора, који су с певачицама бегали у бели свет

Ова „организација“ је на својим састанцима прокривавала све Србе и одлучивала, на који ће наравно кукавички — начин и ива бусије навалити. Ова је „организација“ шака дошљака из бела света, који под фирмом вајне Велике Хрватске хоће нас староседеоце у Босни и Херцеговини да збришу с лица земље. То је она уличарска руља, која, предвођена једном пропалицом (као што је фратар Барбић, коме је и миса одузета!), хоће да изазове братоубилачки рат и да револверима у главо доба ноћи, ненадно и иза бусије гађа Србе и проузрочи пролевање крви. Шта се све није говорило на тој седници против нас? Шта све ти трабанти нису решавали, да предузму и да нападају мирне и невине Србе?..

Наравно, све је то прошло неопажено. Али — је дрскост тако далеко ишла, да су — само да покрију своје намере — нас денунцирали влади, као да се ми спремамо на нападај!.. Ето докле допире језуитски мајавелизам и поквареност њихових niskих душа, где шикће само отров и бес.. Зар ми Срби да нападнемо на шакицу заведених људи? О не, господо денунцијанти! Ми не мрзимо ове неке заведене католике, ми их не можемо мрзити, ми их само жалимо, да су насели и пали на лепак несавесним људима. Ми никада нећемо напасти на Хрвате, као народ, то су наша најближа браћа, коју ми волимо, особито напредне елементе, који су нам најближи срцу И у оној гомили Срба православних и муслимана, која се случајно наша на окупу, и инсценирала синоћ ојајну и спонтану манифестацију пробужене народне свести, ни један се глас није подигао, ни против католика, као целине, ни против Хрвата, као народа. И у оној највећој узрујаности, када је већ крв пала и када је из руку уредника „Hrvatskog Dnevnika“ засјала, убојита ватра из револвера, и када је убојито гане пројурило — ни онда се бес и праведни гнев није осуо ни на кога, до на уреднике Шадлерова органа и њиховог моралног покретача и главног кривца.

Ми смо противни уличарским демонстрацијама, Знамо, да се у оваким стварима увек кола скрхају о наша леђа. Али, ко познаје психологију масе, тај мора да има у виду и узрок, који изазивају те демонстрације, као и то, коме те демонстрације иду у прилог Нико не сме пак захтевати од Срба православних и муслимана, да и они подигну у одбрану свога живота свој јавни глас у границама достојанства и народне самоодбране. Ми знамо, да пролевање крви не иде у рачун ни Србима, ни Хрватима, него о ним, који хоће да заведу народ и да у мутну лаву... Грађански рат може да иде у рачун несавесним и чаршијским зеленим „политичарима“, који не пишу и не раде из уверења, да тиме користе свом народу, него из добро прорачунаних комбинација...

Ми Срби свакоме пружамо руку, ма којој на-

родности припадао и желимо слогу, мир и ред. Овају борбу преносимо само на уставно поље, јер смо увек били елемент реда и мира. Само нека нас не изазивају, нека нам не прете и нека не пуцају на нас лоповски ива бусије.

Ми не нападамо, ми не изазивамо. Ми се само бранимо и у својој одбрани, никада се неће Србин заборавити и огрешити о достојанство. Ово нека добро упамти шака заведених католика, питомаца „Hrvatskog Dnevnika“ Али стрпљивост има својих граница и када чаша прекипи, када ми не будемо у стању, обуздати масу — онда нека они носе сву одговорност. Ми не желимо, да се ови жалосни догађаји опет понове, ми би најзадовољнији били, када нас нико никада не би нападио. Онда би владала слога и мир, као што је владала у Босни и Херцеговини, док није свој отров почео да сипа — „Хрватски Дневник“. Он је морални кривац и зачетник свега. О томе једнако суди сав поштен свет. Чак се и међу самим Хрватима нашло људи, који осуђују бандитско писање језуитског органа.

Да је она импозантна маса од преко хиљаде православних Срба и муслимана само себе бранила, а не нападала, најбољи је доказ, да ничију својину није такнула, нити је показала и највише агресивна, чак ни онда, када су у 11 сати ноћи, ове кукавице избациле десетак револверских метка и кренуле да демолирају „Српску Ријеч“. Ми се просто дивимо достојанству и озбиљности њиховој!

Нека нас пуште на миру, не вређају, не прете и не изазивају! Ово је наша порука онима, којих се тиче.

Ко је изазвао?

Од много већ времена чује се по Сарајеву, да се пропали фратар Барбић са члановима редакције „Хрватског Дневника“ спрема, да нападне Србе. У уторак је као што смо јавили — била седница „организације радника Хрвата“, где се агитаторским говорима харангирао маса против Срба. Већ се ту решило, да се испребија уредник нашега листа Кобасица, за тим г. г. Настић, Кочић и још неки и да се навали на „Српску Ријеч“. О томе се јавно говорило по Сарајеву. Телићи и заведени неки католици само чекају команду генералног штаба из редакције „Хрватског Дневника“. Команда је била: у четвртак у 6½ пред католичку катедралу!

П о ч е т а к.

Некаквом напетости очекивао се нападај — Срба се беше окупило више него обично. Они су шетали и чекали, да виде то франковско фуртишко „јунаштво“. У 6½ сати сакупило се једно педесетак Хрвата пред католичком црквом које су предводили главни сарадници „Хрватског Дневника“ поп Барбић и Липовац. Сви су били оружани топагама и дебелим штаповима. Почеше „факсирати“ мирне Србе и гласније викати и разговарати се о „Власима“. Наравно нико није на ово реагирао.

Запријечити пролаз.

Ту се поред остале публике случајно десило двадесетак Срба, међу којима и г. г. Кобасица, Настић, Кочић и др. Хрвати одједном затворише пролаз кроз Ферхадју, опружише штапове и не дадоше никоме напријед. Срби се питаху у чуду: шта је то? Каквим правом затварају улицу, као да су полицајци и не дају пролазницима да пролазе? Неки се Срби упуте сасвим мирно захтевајући без и најмање сенке претње, да могу слободно проћи и да они немају права никоме пречити пролаз. Хрвати се почеше мувати и пријетити штаповима...

Т у ч њ а в а.

Први подигоме штап Барбић и Липовац на нашега уредника и ударише га с леђа по глави. Ово је био њихов знак. Сви почеше ударати Срби натерани силом, да се бране, не остадоше дужни. Поче тучњава и викање. Штапови лете, чују се шамари. Хрвате почеше потискивати, који разбијених глава умизаху. Наста кипња повоака с обе стране. Орило се од увика: Доле „Хрватски Дневник“! Доле измењари и туђи плаћеници! Хрвата је много више било него Срба и били су организовани у једном реду.

Р е в о л в е р ! . . .

У тој гунгули сарадник „Хрватског Дневника“ Липовац извади револвер и упери га на Србе. Завлада општа костернација. Свак је био као громом опшиут. Од једном — на највеће изненађење и ужас — Липовац опали из револвера и великим случајем никог не погоди, већ само пробије шешир г. Саве Ждраловића. Засија револвер и у Барбићевој руци. Срби јурнуше као бесни и стаде тучњава. Поп Барбић и Липовац разбијених

глава и још увек с револверима у руци хоће да беже. Јунаци почеше умизати главом без обзира.

Опет револвер.

Један се Орбин у општој опасности свога живота бади свом снагом на попа Барбића, да му отме из руку револвер, да не би убио којег Србина. Након много хрвања где је сву руку ирарнио оте Барбићу револвер, који утече са свом братијом.

Други јунаци с револверима утекоше куд који према редакцији „Хрватског Дневника“, где их је чекао Шегвић. Револвер је предат полицији и цела ствар пријављена.

„О нам' онамо!..“

Срби се сакупише са свих страна. Било их је неколико стотина, који на пуцање револвера дођоше. Хрвати сви до једног утекоше. За собом оставише штапове, боксере и камења. Срби поскидају капе и из стотине грла захори се патриотска песма „Онам' онамо.“, која се орила и проламала ваздух. Православни Србима придружише се и браћа муслимани, који су били бурно подрављени са франетичним ускликом: „Живела слога Срба православних и муслимана!

О п х о д.

Ненадно се ова тучњава испољи у дивну манифестацију народне мисли... Хладно, у густим редовима ступала је величанствена поворка мирно и достојанствено Рудолфовом улицом певајући и одушевљено кличући

У првом реду ступаху: Др. Љубибратић, Јефтановић Радовић из Мостара, Настић, Кочић, Кобасица, Кујунџић из Лијевна, Бабвић, Бодарић, Халилбашкић, Сулејманпашкић и остала интелигенција. Поворка је за час нарасла на неколико стотина. Полиције нигде. Мирно и достојанствено а из свих грла заори се: Доле „Hrvatski Dnevnik“! Доле туђи плаћеници и шпијони! Дућавије почеше затварати дућане.

Преко кеја.

Поворка прође Ташликаном, предвођена интелигенцијом. Све је ту било помешано и одушевљено: и раденик и академски грађанин и трговац и занатлија. Клицању и певању српских патриотских песама ни краја ни конца. Маса се заустави пред нашим уреднишвом и заори се из стотине грла: Живела „Српска Ријеч“. Затим крене мирно и достојанствено, увек и непрестано растећи преко кеја. Многи махашу руцима и одушевљено кличашу поворци, која је јединственим достојанством ступала.

Пред препарандијом.

Чим стигоме пред препарандију, одмах се сетити оних — Срба љака препарандиста који су избачени из школе и интерната. Поворка стаде а из стотине грла заори се громовито: Живели српски мученици у препарандији! Доле тирани Трешчец, Длуштш и Бујжер! Клицању ни краја ни конца. После тога заори се песма „Радо иде Србија у војнике“. Поворка крене мирно и узоритим редом даље.

Г о в о р.

Пред гимназијом заустави се поворка. На општи захтев, проговори наш уредник г. Ст. Кобасица. Он је у свом говору споменуо, да нас је случајно вечерас скупила она идеја, која не допушта, да шака заведених католика вређа све оно, што је Србину најсветије. Ми не нападамо него смо присиљени, да се сами бранимо, када позвани допуштају, да Србе, који сачињавају већину у овој земљи, вређају. Њихова насртљивост иде тако далеко, да је нама, и живот у опасности. Ника нас и муслимане увек нађа на окупу заједнички противник. После говора, заори се бурно: Живео! Живела „Српска Ријеч“!

Р а о т а н а к.

У узоритом реду импозантна поворка прође пред митрополију и ускликне: Живео „Просветни Савјет“! Затим до уредништва нашега, где се опет клицало „Српској Ријечи“ и певале српске песме. Поворка крене и пред станом народног првака госп. Јефтановића заори се из стотине грла: Живео народни првак Глигорје Јефтановић Код Башчаршије се уз поновно клицање око 7¼ поворка развије опет веома достојанствено.

„До виђења, да се опет, ако српска част буде захтијевала, нађемо на окупу!“ — довикивало се са свих страна.

Навала у вечер.

Када се нико ничему није ни надао, лоповски тајно и иза бусије у ноћи око 10½ сати, чује се: „Ето Хрвата хоће да демолирају „Српску Ријеч“, долазе оружани револверима и ножевима. Срби су се тада сви већ били разишли. Ето ти њих око

осамдесет помолеше се код католичке цркве. Срба је највише било десетак, који су били на сре готови. Срби навалише трком на њих. Ови осуше каменицама и почеше разбијати стакла на српским кућама, непрестано вичући: демолирајмо „Орпску Ријеч“!

Опет револвери.

У оно глухо доба ноћи ове кукавице навалише у ојачем броју и на највише упрепашћење *почеше пуцати из револвера*... Ту смо били на месту и бројали десет хитаца... Оно десетак Срба омладинаца, у опасности свога живота јурну и одбише ове кукавице, који су хтели, да по ноћи изврше свје „јунаштво“. Разбијених глава вратеше се — — — — — мамелуца у „Hrvatski Dnevnik“, да ту причају о своје „јунаштво“, где је двадесетак голоруких Срба, растерало њих стотину, оружаних револверима... — — — — —

Опет навала.

Још неколико су пута покушали — — — — — да нападну „Орпску Ријеч“, али су увек „јунаци“ стругнули и бегали разбијених глава. Особито се показаше одважни из — даљине... Чим би се Срби приближили, одмах би подвели реп под ноге и умакли. — — — — —

Спаљен „Hrvatski Dnevnik“.

У 8 сати по свршетку манифестације, састаде се једна група омладина и пред кафаном „Еуропа“ узвикаше — — — — — Доле плаћеници! Доле „Hrvatski Dnevnik“! — спалише га. Очевици причају, да се осетио тако неугодан мирис, да су многи морали да зачепе своје носове. — — — — —

Полиција долази.

Када се све свршило, око 12 сати у ноћи, јурнуше свом брзином кола. Из кола искочи једно двадесетак стражара. Они, који су чували мирно наш лист, нису се никаквом злу ни надати могли. — — — — — јурнуше десетак полицајаца на нашег уредника С. Кобасицу и г дра Љубибратића и изјавише — да су у име закона уапшени. — — — — — После, кад је наш уредник на заповед официјала Малија пуштен, уповорио је, да сву одговорност прима полиција, ако њега нападну у стану (он станује у редакцији). Затим полиција забрани С. Кобасицу под претњом затвора, да се не сме маки из куће

Чекали уредника.

По свршетку демонстрације оташао је приличан број Хрвата — — — — — у позориште, где су се надали, да ће им се ukazати добра прилика, да нашег уредника, за кога знају, да обично иде сам, без икаквог оружја, нападну у каквом мрачном сокаку „јуначки“ — иза леђа и надемају. Али је и ова жеља — — — — — мамелука остала пушта жеља... — — — — —

У петак.

И јуче се очекивао нападај — — — — — на „Орпску Ријеч“. О томе се јавно говорило. То је ископило до хиљаду Срба, који су били спремни и чекали на нападај. Иако их је било пет пута више, они нису ни изазивали, ни нападали. Ово је најбољи доказ, да су Срби елемент мира и реда и да су се они само бранили. Без икаквих седница и договора, готово сами Срби покрише цео Таплихан. Полиција у веома јаком броју, појачана жандармеријом и коњаницима, стојаше ту. Око 8 сати заори се из стотина грла „Онамо! намо!“ које отпева ова доиста импозантна група свинувши капу. Наста опет одушевљено клицање. Највише се орло: — — — — — Доле плаћеници око „Hrvatskog Dnevnika“! Полиција се ненадно умеша. Забрани певање и позове публике, да се разиђе. Из публике се осу урнебесно: Живела слобода! Вођама је пошло за руком, да умире одушевљену Србајају. Настаде промена, која је својим достојанством и дисциплином свакоме импозовала. Срби се никако нису хтели удаљити од „Орпске Ријечи“, јер су се надали ноћном нападају ових „јунака“, као дан пре.

У име сакупљених Срба уговарали су с полицијом Кобасица, Крешталица, Настић и С. Јовановић.

Први саопшти народу, да је — после српске изјаве, да се неће никако развићи, пре него — — — — — добије гаранција — полиција увела на себе сву одговорност. Препоручује овбиљност, ред и достојанство. „Ми Срби нисмо ни данас, као ни јуче имали намере, да икога нападамо. Ми смо само хтели показати оним заведеним католицима око „Hrvatskog Dnevnika“, да их се не бојимо. То нас је окупило. Пошто су они хтели да нас нападну, а нису смели, показали су, да су праве кукавице. Ми смо своју извршили“. Још једном нагласи, да Срби ништа немају против

католика и позове народ, да се мирно развије. Уздјевање српских прјесама и одушевљено клицање, маса се развије.

Ми на крају немамо ријечи, којим би достојно похвалили уворни ред, достојанство наше масе, која је доказала, да је много одмакла од оних, који у глухо доба ноћи нападају револверима, стотина њих на десет наших. Срби су показали, да веома добро схваћају свој задатак и да разуму, да без реда и дисциплине нема успјеха.

„Bosnische Post“.

Овај немачки лист, који излази у сред нашег Сарајева, донео је онако на своју, да не зна, одакле је испалио хитац из револвера. Зна се веома добро. Испалио га је сарадник „Hrvatskog Dnevnika“ Липовац — о томе има много сведока а попу Барбићу је отет револвер из руку. Да је то истина најбоље доказује факт, да о револверима и хитцима ни једном ријечи не говори јучерањи „Hrvatski Dnevnik“. Да је и најмања сјена сумње била, он би све бацао на нас, али није могао, премда се од њега свему можемо надати.

Вести из места и са стране.

† Др. Светозар Петровић.

Овдашње Српство задесио је тежак удар. Из Великог Бечкереча доноси нам брзојав црну вест, да је тамо преминуо одушевљени народни борац, адвокат Др. Светозар Петровић. Покојник је био председник српске православне црквене општине великобечкеречке, један од оснивача тамошњег новчаног завода „Српске штедионице“ и један од најугледнијих грађана великобечкеречких. Др. Петровић је био одушевљени члан српске народне радикалне странке, учествовао је у свима народним покретима и свагда је својом великом спремом мушки узимао у заштиту и заступао сваку српску народну ствар. Српство уопће, а нарочито српска народна радикална странка губи у покојнику врсног и опробаног поборника свога. Умро је у својој најбољој снази, те је губитак овај по Српство тим већи и осетнији. Покојник оставља иза себе остарела оца, тужну жену са четворо сирочади и брата Милоша, књиговођу код белоцрванске српске штедионице. Вечна му успомена у српском народу, а породици и пријатељима покојниковим нека Бог дарује утеху! Укоп пок дра Петровића биће сутра у 2 сата по подне у Великом Бечкереку.

Нов Сремчев рад у стиховима.

У Сремчевим посмртним картијама пронашао је Миле Павловић, професор један досад непознат Сремчев рад. Овај је рад у толико интересантнији што је у стиховима — дванаестерац — и што је илустрован руком самога Сремца. То је шаљив спев, који носи натпис: „Човекова трагедија или Бал у Елемиру“. Слике су махом варијатуре и израћене већаном у боји. По њима се може закључити како је пок. Сремац имао дара уметничког.

Прешао у православље.

У прошла петак прешао је у Новом Саду честити трговачки спомоћник Јован Вереб из евангеличке вере у св. православну веру. Овај свети чин је обавио у св. аламшкој цркви овдашњи парох Ђорђе Велић. Г. Вереб је родом из Вал. Бечкереча.

Ухваћени војнички бегунци.

У северним жупанијама Угарске врло су многи побегли испред последњег новачења. Саопћавамо бројеве тих војничких бегунаца из појединих жупанија, који су необично велики. Тако из липтовске жупаније побегло је 608, из шарошке 4320, а из сепешке 3460 новача. Нису они побегли непосредно испред новачења но су сви ти „војнички бегунци“ у — Америци. То је последица политике угарских влада, које се толико „брину“ за благостање ста новништва, нарочито немађарског. Погранична стража јуче је ухватила деветнаест бегунаца и предала их казненом суду. Дакле од толико хиљада свега деветнаест! Остале ће тешко похватати скорим, јер су, као што рекосмо, у Америци.

Који ће погодити.

Као што је познато пелео Ракоцијев је засебним возом донесен из Оршаве у Пешту. Министри Кошут, Андраши, Полоњи и Зичи седели су у рестаурационим коли и поручили јела. Први келнер што им је пришао имао је на својем калуту број 1867. Андраши рече: „То је мој човек!“ А за што? запитаће Полоњи. — Јер је шесетседмаш. Полоњи се насмејао и кришом је гледао бројеве свију келнера. Од једном се поче задовољно и враголасно смешити, а

Андраши га запита што се смеје, над погледа у оног келнера. „Јер је ово Кошутов човек не видиш ли да он носи број 1917. — „Па шта то има да значи? Кошутов је број 48. примети Андраши, а Полоњи одговори: Тада ће најине бити створена самостална угарска ђумручина. — После неколико тренутка Андраши примети иронично: Ко зна неће ли то бити у 2917? Ко ће од њих двоје погодити“

Брзојави „Застави“.

Стигао 16. октобра.

Изборна реформа у Аустрији.

Веч. Одбор за изборну реформу довршио је претрес закона за изборну реформу. Треба да се још расправи закон за заштиту изборне слободе. Овај закон стоји само у посредној веви са изборном реформом. Расправа о изборној реформи у сабору отпочеће по свој прилици 5. новембра п. н.

Прилике у Румуни.

Петроград. Збор, на којему је било 40 хиљада ђака револуционара, прогласио је немилосрдну борбу. Данас о годишњици прогласа неће се трпети никаква јавна објава. Војничка посада је појачана. Варош су преплавиле вести, које јако бацају становништво у бригу.

Петроград, Свеучилиште остаће затворено и надале. Данас се очекује царев указ, који ће зајемчити староверцима и другим сектама источно православне цркве потпуну верску слободу.

Пренос Текелијева пепела.

Кежмарк. Текелијева свечаност одржана је по програму.

Министар Ерентал у Будимпешти.

Будимпешта. Заједнички министар спољних послова барон Ерентал стигао је овамо. Посетио је угарске министре. Довече путује натраг у Беч

Страјкови у Будимпешти.

Будимпешта. Страјк особља електричне железнице већим делом је завршен, пошто је управа изјавила, да је вољна примити натраг сваког појединца, ако за то замоли.

Пекарски страјк је такође довршен.

П О З И В.

Чланови „Српског Сокола“ се позивају на ванредну скупштину, која ће се одржати у четвртак 8 новембра у 8 сати у вече у средишњој српској основној школи. Дневни ред: О правилима „Српског Сокола.“ Старешинство.

Т р г о в и н а.

НОВИ САД, 16. октобра 1906. године.

Пшеница прве квалитете	13 к. 70 п. до — к. — п.
Пшеница нова	— к. — п. до — к. — п.
Пшеница средња	13 к. 50 п. до — к. — пот.
Пшеница лакша	12 к. 80 п. до — к. — пот.
Наполица нова	12 кр. 40 п. до — кр. — пот.
Јечам	12 круна — пот. до — кр. — пот.
Зоб нова	12 кр. — пот. до — кр. — пот.
Кукуруз у зрну н.	9 кр. — п. до — кр. — п.
Кукуруз у клину в.	5 кр. 60 п. до кр. — пот.
Маст	132 кр. — пот. до — кр. — пот.
Сланина	132 кр. — пот. до — кр. — пот.
Сланина паљена	132 кр. — п. до — кр. — п.
Свињи утојени тешки	92 до 94 пот.
Свињи средњи	88 до 90
Свињи лаки	84 до 86

Сто четрдесет јутара ЗЕМЉЕ

Продају се из слободне руке сто четрдесет јутара земље рачунајући јутро по 1600 квадратних хвати.

Земља је врло добра и по својој плодности не уступа ни у колико земљама у Бачкој, а међу тим је знатно јевтинија него у Бачкој.

Ово земљиште постоји у краљевини Србији удаљено од Шапца 10 километара, а од савске обале три километра.

Ради погодбе и ближег обавештења обратити се

Михајлу Ј. Шкорићу,

адвокату — Шабац.

КАКО ВАМ ЈЕ ИМЕ?

ИМЕ ВАШЕ ЋЕ ВАМ ДОНЕТИ СРЕЋУ! ИМАЋЕТЕ УСПЕХА!

Учините један сретан покушај са бројем који стоји уз ваше име, или уз име које вама миле и драге особе, или уз име које особе која је повната као сретна. Ови прибележени бројеви лозова класе лутрије, добијају се искључиво у главној колектури.

KARL KISS & Co.

Budapest, IV., Kossuth Lajos utca 13.

ВЕЛИКА ЈЕ СРЕЋА КОД КИША

Аврам	102922	Чела	89976	Гордана	60083	Кристина	93344	Милашин	8189	Радослав	50208	Тихомиљ	99063	Вувадин	80867
Адам	23101	Чедомир	79343	Гертруда	124453	Камењко	88033	Милан	108194	Радош	106189	Тихомир	87046	Вувајло	39449
Антоније	8368	Даница	29382	Храњмир	8396	Кристифор	96064	Миленко	29575	Рајко	95726	Тихослав	102794	Вукан	90808
Александар	90845	Драгиша	202917	Хајка	20058	Красоје	20554	Максим	54712	Растислав	92495	Трбина	8142	Бужашин	124379
Агатије	88117	Давило	22291	Хранислав	51337	Катарина	13693	Милета	106176	Рацко	90677	Тинка	10274	Вукосав	94915
Атанасије	21070	Данка	8391	Хермина	71106	Ковиљка	22199	Меланија	79306	Родољуб	89625	Теодосија	108091	Вуле	8161
Ана	22232	Дојчин	13680	Хранко	80099	Константин	102748	Мирчета	58526	Раденка	124201	Трпимир	68737	Вучета	13653
Анђелија	102935	Давид	21522	Христина	73377	Крста	23102	Милица	44738	Раденка	94220	Угљеша	29462	Вучко	22260
Андрија	90548	Душан	94033	Хранислав	57501	Кристијан	8158	Милеса	124019	Радојка	90733	Урош	490	Вишеслава	50636
Аполон	8199	Димитрије	510	Хенрик	27983	Кривој	100847	Методије	8225	Радослава	89925	Убавка	16607	Владислава	102772
Агатија	14710	Десанка	21357	Хумберто	80219	Клара	21376	Милосава	39492	Ружа	8361	Васо	23145	Војислава	91332
Аугуст	21514	Дора	107685	Ипатије	124263	Косана	96067	Милка	108420	Ружица	108019	Ваистина	108100	Вука	79328
Антим	100825	Деспа	91314	Илија	86327	Карилина	87043	Марта	73209	Света	91531	Василије	91950	Вукан	29427
Аполонија	64594	Дејан	88517	Иван	39493	Лабуд	90748	Ненад	46943	Светислав	94959	Велибор	89931	Вукосава	16610
Анастасија	79316	Дарко	91521	Исо	2314	Лазар	124199	Никола	124374	Светозар	90531	Велимир	20564	Вела	750
Артемије	56816	Добра	87013	Игњатије	46942	Лав	73217	Небојша	52604	Светолик	92337	Величко	124459	Велина	22282
Аврамије	27104	Добривој	124033	Иларион	29436	Ленка	50632	Наталија	38885	Светомир	102953	Вељко	90791	Влахо	51340
Акидин	39555	Драгић	8165	Ида	82605	Лепса	29434	Новак	78458	Славо	96060	Вељко	88007	Велислава	71801
Афтон	51334	Ерач	13664	Иконија	108092	Леонтина	8308	Недјељко	8369	Славољуб	90828	Весла	5203	Вида	139574
Авдија	102167	Ева	21367	Илинка	22161	Лепосава	109469	Нада	100875	Славомир	93339	Веселин	93334	Видосава	124397
Амфилох	22244	Евица	94987	Ирена	73213	Лиције	22167	Недељка	91329	Славоје	106161	Видак	100851	Витана	85674
Авакум	12708	Еразмо	87031	Јеврем	51347	Луција	34078	Невена	92343	Спободан	91945	Вића	22216	Витослава	37786
Амвросије	627	Евдокија	29576	Јаков	37780	Луције	108078	Никола	99069	Спасоје	30549	Видоје	73314	Завиша	26330
Анасија	91503	Ервин	73333	Јован	16606	Ливаја	84251	Остоја	107640	Срдан	56349	Видослав	39593	Здравко	16605
Агата	108073	Емил	108101	Јованка	21958	Линка	45599	Озрен	90447	Срђа	92321	Вишеслав	520	Златан	13668
Боривој	21393	Емилија	8252	Јованка	108042	Љубибрат	105986	Олимпија	89963	Средоје	108074	Вишо	14666	Златоје	78846
Бождар	60084	Ела	20074	Јанањко	8217	Љубевит	124041	Обрад	91505	Срета	94931	Влада	21372	Златан	124100
Борислав	47717	Евтропије	13373	Јордан	21510	Љубивој	73332	Октавије	87533	Срећко	79112	Владан	100478	Зорислав	68004
Бошко	29161	Елеонора	22973	Јосиф	13613	Љубомар	4420	Отокар	124071	Станислав	102986	Владета	99668	Звездана	27179
Благомир	13655	Еуфросина	108077	Јулије	124467	Љубиша	108410	Огњена	5436	Саво	91516	Владимир	86345	Злата	13271
Босиљка	22203	Ета	51240	Јевекиљ	39740	Љубислав	21638	Отлија	73366	Станко	94946	Властислав	91502	Златана	20191
Бљж	124420	Филип	68008	Јагода	26560	Љубомир	20069	Оскар	54442	Станоје	79155	Влајко	102746	Златка	738
Будислав	44746	Фрања	44724	Јарослава	73399	Марко	107651	Омер	107691	Стојан	108015	Влатко	8145	Зора	22153
Блажа	29375	Феодор	27108	Јулија	124283	Матрфан	21519	Олевер	8214	Стојадин	92322	Властимир	22283	Зорка	107241
Борислава	51350	Фабијан	695	Јасна	21065	Матија	8138	Паво	54723	Страхиња	96069	Воја	16513	Зорислава	86336
Бождар	73330	Фока	14729	Јустин	20059	Мартин	100850	Пелагија	84247	Сара	92450	Војин	90437	Зорина	39500
Блажмир	100485	Фаника	95338	Јелена	71813	Марија	93397	Петар	73387	Светислава	92448	Вратислав	93674	Зорана	5211
Богданац	90713	Филип	108072	Јустина	29580	Марија	88132	Пантелија	124245	Светлана	90754	Вујо	86707	Жарко	108005
Божица	8153	Франциска	91340	Јелка	70489	Милић	124223	Пајсије	79337	Славка	92236	Вујадин	46949	Жива	73851
Богдан	13669	Фердинанд	87019	Јулка	84006	Маргита	106187	Предраг	56871	Смиља	90712	Вујко	58583	Живадин	40628
Божоје	93353	Гавро	48138	Јарослав	108055	Милодраг	9816	Прибислав	74131	Смиљана	96070	Вук	107652	Живан	34077
Бранимир	16881	Габријела	102291	Јевдовија	72787	Матилда	82116	Пера	100843	Смиљка	27178	Вуксан	124485	Живко	79125
Вогослав	21930	Гојислав	22226	Јездимир	67345	Мирко	106072	Перуника	22156	Спаса	124453	Војислав	91544	Живојин	44720
Бранислав	102873	Голубац	8319	Карло	79332	Магдалена	50640	Рада	8322	Стана	54785	Војимир	10500	Живота	102781
Бодин	93388	Градимир	67690	Каралимпје	54413	Малета	79344	Радак	124401	Станца	8287	Војко	22198	Живана	94988
Цветоје	88174	Градоје	34097	Казимир	39490	Миливој	40643	Радиша	24704	Станка	78310	Војко	4205	Живка	73324
Цезар	27997	Гедеон	84001	Канон	58104	Миладин	5206	Радмио	54755	Стојана	67610	Вид	80146	Загорка	667
Цвјетан	56051	Гојко	57547	Корнел	107248	Мале	13643	Радован	107675	Стојанка	54776	Владоје	86913	Владана	13574
Цвијета	39587	Густав	102955	Клеоник	21371	Миланко	22266	Радоје	73338	Стојна	107650	Витомир	29196	Витка	20553
Цепилија	794	Голуб	94990	Корнелије	13654	Милош	100890	Радојица	2480	Столе	73391	Васа	108066	Василија	22159

Умољавамо обратном поштом наручити да не би жељени број био распродан. У досадашњим вучењима имали смо срећу ТРИ ПУТ

— премију од 600.000 = К 1.800.000
и велики лоз од 400.000 = К 400.000
на 4 лоза свега К 2.200.000

својим муштеријама исплатити

KARL KISS & Co.

Главни колектори краљ. уг. прив. класне лутрије
БУДИМНЕШТА,
IV., Kossuth Lajos utca 13.

Филијала:

VI. Váci-körút 5.

Филијала: Erzsébet-körút 22.

Молимо овде одсећи и нама послати

НАРУЧБЕНИЦА

Банкарској радњи **KARL KISS & Co.**

Будимнешта, IV., Kossuth utca 13.

Молимо да ми се пошаље лоз I. класе XIX. лутрије

службени план.

Испнос од К { шаљем у маркама
" поштанском довначицом
" изволите дигнути поузећем

(Што се неће, молим да се избрише).

Тачна Име: _____
адреса Место, улица, број куће _____
Последња пошта (жупанија) _____

Цена лоза I. класе:

Осмина — — — К 150
четвртина — — — К 3—
половина — — — К 6—
цели лоз — — — К 12—

